

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра рыторыкі і методыкі выкладання мовы і літаратуры

Анатацыя да дыпломнай работы

РАЗВІЦЦЁ ЧЫТАЦКАЙ АДУКАВАНАСЦІ ВУЧНЯЎ НА ЎРОКАХ
БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ
(НА МАТЭРЫЯЛЕ ТВОРЧАСЦІ І. П. ШАМЯКІНА)

Каваленка Дзіяна Уладзіміраўна

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук
А. А. Акушэвіч

Мінск, 2025

РЭФЕРАТ

Структура і аб'ём дыпломнай працы: дыпломная работа складаецца з уводзінаў, дзвюх глаў, дзевяці малюнкаў, трох табліц, заключэння, спіса выкарыстаных крыніц, дадатку. Пры падрыхтоўцы выкарыстоўвалася 53 крыніцы. Агульны аб'ём работы складае 60 старонак.

Ключавыя словы: ЧЫТАЦКАЯ АДУКАВАНАСЦЬ, ТВОРЧАСЦЬ ІВАНА ШАМЯКІНА, ТЭХНАЛОГІЯ РАЗВІЦЦЯ КРЫТЫЧНАГА МЫСЛЕННЯ, ТЭХНАЛОГІЯ СЭНСАВАГА ЧЫТАННЯ, РАБОЧЫ АРКУШ, ІНТЭРАКТЫЎНЫЯ МЕТАДЫ НАВУЧАННЯ, МЕТОДЫКА ВЫКЛАДАННЯ ЛІТАРАТУРЫ.

Тэкст рэферата

Аб'ект даследавання: працэс развіцця чытацкай адукаванасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай літаратуры ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі.

Прадмет даследавання: сістэма заданняў, якія можна выкарыстоўваць пры вывучэнні творчасці І. П. Шамякіна на вучэбных занятках па беларускай літаратуры.

Мэта даследавання: распрацаваць накіраваныя на развіццё чытацкай адукаванасці вучняў заданні па творчасці І. П. Шамякіна з улікам сучасных навуковых (навукова-метадычных) даследаванняў і традыцый вывучэння дадзенага аўтара ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі.

Метады даследавання: аналіз навуковай і навукова-метадычнай літаратуры; вывучэнне, аналіз і абагульненне эфектыўнага педагагічнага вопыту настаўнікаў-практыкаў; апісальны метады; стылістычны аналіз.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. Выяўлены сучасны стан вывучэння творчасці І. П. Шамякіна, магчымасці выкарыстання новых даследаванняў па творчасці пісьменніка ў працэсе навучання беларускай літаратуры; распрацаваны заданні да праграмных твораў класіка, накіраваныя на развіццё чытацкай адукаванасці вучняў; падрыхтаваны рабочы аркуш да ўрока па аповесці «Гандлярка і паэт».

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай работы пацвярджаецца зваротам да тэарэтычных і практычных метадаў даследавання, апрацаванай падчас педагагічнай практыкі.

Вобласць магчымага практычнага прымянення: вынікі дыпломнага даследавання могуць быць выкарыстаны на ўроках беларускай літаратуры і пазакласных занятках ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі Рэспублікі Беларусь, пры напісанні курсавых і дыпломных прац па метадыцы выкладання беларускай літаратуры ва ўстановах вышэйшай адукацыі, для далейшага вывучэння спадчыны Івана Шамякіна.

РЕФЕРАТ

Структура и объём дипломной работы: дипломная работа состоит из введения, двух глав, девяти рисунков, трех таблиц, заключения, списка использованных источников, приложения. При подготовке использовалось 53 источника. Общий объем работы составляет 60 страниц.

Ключевые слова: ЧИТАТЕЛЬСКАЯ ГРАМОТНОСТЬ, ТВОРЧЕСТВО ИВАНА ШАМЯКИНА, ТЕХНОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ, ТЕХНОЛОГИЯ СМЫСЛОВОГО ЧТЕНИЯ, РАБОЧИЙ ЛИСТ, ИНТЕРАКТИВНЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ, МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ ЛИТЕРАТУРЫ.

Текст реферата

Объект исследования: процесс развития читательской грамотности учащихся на уроках белорусской литературы в учреждениях общего среднего образования.

Предмет исследования: система заданий, которые можно использовать при изучении творчества И. П. Шамякина на учебных занятиях по белорусской литературе.

Цель исследования: разработать направленные на развитие читательской грамотности учеников задания по творчеству И. П. Шамякина с учетом современных научных (научно-методических) исследований и традиций изучения данного автора в учреждениях общего среднего образования.

Методы исследования: анализ научной и научно-методической литературы; изучение, анализ и обобщение эффективного педагогического опыта учителей-практиков метод описания; стилистический анализ.

Полученные итоги и их новизна. Выявлено современное состояние изучения творчества И. П. Шамякина, возможности использования новых исследований по творчеству писателя в процессе обучения белорусской литературе; разработаны задания к программным произведениям классика, направленные на развитие читательской грамотности учеников; подготовлен рабочий лист к уроку по повести «Торговка и поэт».

Точность материалов и итогов дипломной работы подтверждается обращением к теоретическим и практическим методам исследования, опробацией во время педагогической практики.

Область возможного практического применения: итоги дипломного исследования могут быть использованы на уроках белорусской литературы и внеклассных занятиях в учреждениях общего среднего образования Республики Беларусь, при написании курсовых и дипломных работ по методике преподавания белорусской литературы в учреждениях высшего образования, для дальнейшего изучения наследия Ивана Шамякина.

ANNOTATION

The diploma work consists of an introduction, two chapters, nine pictures, three tables, conclusion, a list of references and application. 53 sources were used in the preparation. The work size is 60 pages.

Keywords: READING LITERACY, IVAN SHAMYAKIN'S WRITINGS, TECHNOLOGY OF DEVELOPING CRITICAL THINKING, TECHNOLOGY OF SEMANTIC READING, WORKSHEET, INTERACTIVE TEACHING METHODS, METHODOLOGY OF TEACHING LITERATURE.

Text of the annotation

The object of the study is the process of developing students' reading literacy in Belarusian literature lessons in schools.

The subject of the study is the a system of tasks that can be used when studying the works of I. P. Shamyakin in classes on Belarusian literature.

The aim of the diploma work is to develop assignments on the works of I. P. Shamyakin aimed at developing students' reading literacy, taking into account modern scientific (scientific and methodological) research and the traditions of studying this author in general secondary education institutions.

Research methods: analysis of scientific and scientific-methodical literature; study, analysis and generalization of effective pedagogical experience of practicing teachers; description method; stylistic analysis.

The results obtained and their novelty. The current state of the study of the works of I. P. Shamyakin, the possibilities of using new research on the writer's works in the process of teaching Belarusian literature have been revealed; assignments for the classic's program works aimed at developing the students' reading literacy have been developed; a worksheet for a lesson on the story "The Tradeswoman and the Poet" has been prepared.

The accuracy of the materials and results of the thesis is confirmed by the use of theoretical and practical research methods, testing during teaching practice.

The scope of possible practical application: the results of the thesis can be used in Belarusian literature lessons and extracurricular activities in institutions of general secondary education of the Republic of Belarus, when writing term papers and theses on the methodology of teaching Belarusian literature in institutions of higher education, for further study of the heritage of Ivan Shamyakin.